

Protokół

23. posiedzenia II. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 21. Października 1884.

Początek o godzinie 11. minut 20.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zybkiewicz.

Sekretarze; Posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, ks. Władysław Sapieha, Tytus Siengalewicz, Adam Jędrzejowicz.

Obeonych posłów 128

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 21. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów, protokół zaś z 22. posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta spis petycyj wniesionych po dzień 21. Października 1884. od Nr. 798 do Nr. 803 włącznie, które w myśl uchwały Sejmu z dnia 20. Października 1884. przekazane zostały Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Marszałek oznajmia iż p. Hausner usprawiedliwia słabością nieobecność swoją.

Przystąpiono do porządku dziennego którego pierwszym punktem jest:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji drogowej o wniosku p. Męcińskiego w sprawie reformy obowiązującej ustawy drogowej.

Sprawozdawca mniejszości komisji p. Czaykowski.

Marszałek oświadcza, iż wczoraj przy głosowaniu nad poprawką p. Łazarskiego mylnie ogłosił rezultat, gdyż jak sekretarze sejmowi obliczyli, przeciw poprawce p. Łazarskiego głosowało 46 posłów — a za poprawką również 46 posłów — zatem przy równości głosów poprawka p. Łazarskiego upadła. Żeby jednak wszelką wątpliwość usunąć, wznawia Marszałek rozprawę i głosowanie nad tą poprawką.

P. Łazarski uzupełnia swoją poprawkę jeszcze słowami „z lasów *własnych* najbliższych.

Po przemówieniu p. Abrahamowicza i sprawozdawcy uchyla Izba poprawkę p. Łazarskiego i uchwała ustęp 4. §. 12. projektu ustawy w następującem brzmieniu:

Obszar dworski winien nadto wydać potrzebny do budowy i utrzymania dróg gminnych materiał drewniany, o ile przeciętna wartość tego materiału nie przewyższa w ciągu roku 5⁰/₀ dodatków do opłacanych przez obszar dworski podatków bezpośrednich. Koszta dowozu materiału drewnianego mają być pokryte środkami wskazanymi §. 11. lit. a), b), c).

Przemawia p. ks. Siczyński.

Sprawozdawca p. A. Czaykowski czyta:

Zarządowi drogowemu wolno będzie w razie uznanej przez niego potrzeby, zmienić robotę pieszą na ciągłą: w stosunku trzech dni pieszych do jednego dnia parokonnego, a dwóch dni pieszych do jednego dnia parobydłanego zaprzęgu.

Zamiany takiej żądać można tylko od kontrybuenta posiadającego potrzebny inwentarz roboczy i uiszczającego prestacyę w naturze.

Gdyby ilość prestacyi w pewnej miejscowości przewyższała potrzebę, natenczas może Rada powiatowa za przyzwoleniem Wydziału krajowego, zniżyć na rok jeden wymiar prestacyi.

Izba uchwała ustępy 5, 6 i 7 paragraf 12. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Na wniosek p. E. Wolańskiego wzywa Marszałek sprawozdawcę do odczytania §§. 13. i 14.

Sprawozdawca p. Czaykowski czyta:

§. 13.

Jeżeli prestacye i inne źródła funduszków dróg gminnych nie wystarczają na budowę i utrzymanie tychże dróg w pewnej miejscowości, natenczas niedobór pokryty będzie zasiłkiem z powiatowego funduszu dróg gminnych, na rzecz którego obowiązana jest Rada powiatowa uchwalać corocznie dotacyę potrzebną. (§. 26. ust. 4.)

Do funduszu tego wpływają dodatki do podatków (§. 12. ust. 3.) tudzież dochody z wykupna nieużytych w ciągu roku prestacyi i z nieużytych opłat pieniężnych. (§. 14.)

§. 14.

Za podstawę do obliczenia prestacyi rocznej służyć będą spisy domów i rodzin względnie partyi.

Spisy takie będą układane pod kontrolą Wydziału powiatowego przez organa miejscowe (§. 28 ust. 3 i 4) co lat trzy według stanu, jaki się znajdował w gminie i na obszarze dworskim dnia 31. Grudnia.

Prestacye winien zarząd drogowy w miarę potrzeby zużyć rok rocznie w całości oraz nieuiszczone w terminie prestacye wykonać bez zwłoki na koszt obowiązanych. Nie użyte w ciągu roku prestacye mają obowiązani do dni trzydziestu po ukończonym roku spłacić według cen wykupna (§. 16) a kwotę pieniężną ztąd jakoteż z nieużytych spłat pieniężnych powstałą, naczelnik gminy i przełożony obszarowi dworskiemu wnieść mają bez zwłoki do kasy Wydziału powiatowego (§. 27. ust. 3).

Prestacya w naturze ogranicza się na terytoryum gminy wraz z obszarem dworskim jedną stanowiących miejscowość, wolno wszakże zarządowi drogowemu użyć roboty ciągłej do dostawy materiałów znajdujących się w innej miejscowości, z warunkiem, że dostawa ta uskutecznioną być może w ciągu jednego dnia.

Jeżeli kontrybuent nie chce lub nie może wykonać osobiście robocizny prestacyjnej, natenczas zastąpić go może w uiszczeniu powinności drogowej tylko osoba zupełnie zdolniona do tej roboty.

Osoby, które nie ukończyły ośmnastego roku życia, albo też wskutek starości niezdolne są do pracy, nie mogą zastępować nikogo w odbywaniu powinności drogowych.

P. E. Wolański stawia następującą poprawkę do §. 14.

Nieodrobione obowiązujące prestacje w naturze przy drogach gminnych — mają być użyte na szutrowanie dróg w obrębie wsi jeżeli się kamień na miejscu znajduje.

Izba nie popiera poprawki p. E. Wolańskiego. Przemawia p. hr. J. Stadnicki.

Po zamknięciu rozprawy szczegółowej, uchwała Izba §§. 13 i 14 projektu ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta : §. 16.

Każdy do prestacji obowiązany (§. 12) może się od niej wykupić spłatą jej wartości, na podstawie ceny ustanowionej przez Radę powiatową, (§. 26 ust. 5) a to w przeciągu sześciu tygodni od dnia ogłoszenia ceny wykupna.

Izba uchwała §. 16. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

§. 18.

Do budowy albo rekonstrukcji drogi powiatowej lub gminnej, ważnej pod względem komunikacji a zbyt kosztownej dla powiatu, udzielane być może wsparcie z funduszu krajowego.

§. 19.

Jeżeli droga krajowa lub powiatowa przechodzi przez miejską lub wiejską osadę i jedynie z powodu szczególnych potrzeb tych osad wymaga większych kosztów, jako to: na budowanie ścieków, kanałów lub bruku, całą ztąd wynikającą nadwyżkę kosztów budowy i utrzymania ponosi miejscowa osada.

Jeżeli użytkowanie kopalń i kamieniołomów lub inne przedsiębiorstwo wyłącznie fabryczne, albo też przedsiębiorstwo mające na celu eksploatację lasów, nieomyślną drogę powiatową lub gminną niezwyklej sposobem zużywa lub psuje, obowiązany będzie przedsiębiorca do osobnych datków na rzecz tej drogi.

Wysokość tych datków i sposób ich uiszczania należy oznaczyć dobrowolną ugodą między Wydziałem powiatowym a stroną. Jeżeli nie przyjdzie ugoda do skutku, orzeka Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Wysokość tych datków ma być zastosowaną do tej miary, w jakiej zużycie drogi przez przedsiębiorstwo powiększa koszta jej utrzymania.

Izba uchwała §§. 18 i 19 oddzielnie zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta :

§. 25.

Wydział krajowy prowadzi w granicach niniejszej ustawy naczelny nadzór nad kierunkiem, budową i utrzymywaniem wszystkich innych dróg publicznych nierządowych tudzież nad ich funduszami, wydaje potrzebne w tym celu instrukcje tak administracyjne i rachunkowe jako też techniczne i czuwa nad ściśłem wykonywaniem przepisów istniejących.

Jeżeli Wydział powiatowy zaniedbuje drogi powiatowe, lub nie wykonywa należyte nadzoru nad drogami gminnymi, albo w sposób nieodpowiedni używa prestacji i funduszków drogowych, natenczas Wydział krajowy wydaje stosowne zarządzenia, a wrzecie potrzeby przez siebie uznanej, ustanowi za zgodą politycznej władzy krajowej na koszt powiatu swój własny organ w celu zastępowania Wydziału powiatowego.

Jeżeli Rada powiatowa nie ustanowi ceny wykupna prestacji w należywym czasie (§. 26—5), natenczas dokona tej czynności Wydział krajowy, który obowiązany jest również przedsięwziąć

stosowne środki zaradcze, jeżeli Rada powiatowa nie uchwali funduszków i dotacyj wskazanych w §. 26—2) i 4).

Wydział krajowy rozstrzyga spory między Radami powiatowymi co do kierunku dróg powiatowych, również jak co do środków, którymi każda z nich do budowania i utrzymania takowych przyczyniać się ma, nakoniec rozstrzyga sprawy drogowe w drodze odwołania się doń wniesione.

Przemawiają pp. E. Wolański dwukrotnie i Romer.

Po przemówieniu sprawozdawcy uchwała Izba §. 25. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 26.

Rada powiatowa stanowi:

- 1) o budowie i kierunku nowej drogi powiatowej, o zmianie kierunku lub zaniechaniu drogi istniejącej i zawiadania o tem Wydział krajowy (§. 7.);
- 2) o funduszach potrzebnych do budowania i utrzymania dróg powiatowych;
- 3) o przestacyach gmin i obszarów dworskich do dróg powiatowych;
- 4) o dotacji potrzebnej na rzecz powiatowego funduszu dróg gminnych (§. 27. ust. 3).
- 5) o corocznej cenie wykupna pretaacy), uchwałą przynajmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem każdego roku administracyjnego powziąć się mającą.

Rada powiatowa oznacza na podstawie preliminarzy przedłożonych przez zarządy drogowe te obszary dworskie, których przeciętna wartość potrzebnego materiału do utrzymania dróg gminnych przewyższa 5% dodatków do opłacanych podatków bezpośrednich (§. 12. ust. 4.), i stanowi o pokryciu tej nadwyżki z funduszu powiatowego dróg gminnych. Oznaczenie takie przeprowadzone będzie co trzy lata.

§. 27.

Wydział powiatowy:

- 1) prowadzi cały techniczny i ekonomiczny zarząd dróg powiatowych;
- 2) nadzoruje urzędy gminne i obszary dworskie, co do budowy i utrzymywania dróg gminnych i kieruje odnośnymi czynnościami miejscowego zarządu drogowego (§. 28. ust. 3 i 4) a w razie zaniedbania, zarządza co uzna za stosowne;
- 3) zarządza powiatowym funduszem dróg gminnych, przedkłada corocznie Radzie powiatowej preliminarz potrzeb, które z tego funduszu mają być pokryte i wyznacza zasiłki w myśl §. 13;
- 4) kieruje budową i dozoruje utrzymania drogi krajowej w granicach swego powiatu, jeżeli ta czynność przez Wydział krajowy została mu powierzona;
- 5) rozstrzyga spory i rekursy w sprawach dróg gminnych;
- 6) w razie zaniechania drogi powiatowej lub gminnej, przeprowadza całą czynność §. 9. przepisaną.

Izba uchwała §§. 26 i 27 oddzielnie zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca czyta:

§. 28.

O potrzebie nowej drogi gminnej dla zewnętrznej komunikacji, stanowi Rada gminna za porozumieniem się z przełożonym obszaru dworskiego i za zgodą Rady powiatowej.

W razie niezgodności zdań rozstrzyga Wydział krajowy.

Zwierzchność gminna razem z przełożonym obszaru dworskiego prowadzi cały techniczny i ekonomiczny zarząd dróg gminnych, do nich należy starać się, aby drogi gminne w dobrym stanie były utrzymywane.

W miejscowościach, w których obszar dworski wcielony jest do gminy, zakres działania przełożonego obszaru dworskiego przechodzi na Reprezentację gminną.

Jeżeliby organa miejscowe nie utrzymywały dróg gminnych w dobrym stanie, lub używały w sposób nieodpowiedni prestacyi i funduszów drogowych, natenczas Wydział powiatowy ma zarządzić temu w sposób stosowny, a w szczególności winien tenże w miarę potrzeby a za zgodą politycznej władzy powiatowej, objąć bezpośredni zarząd dróg rzeczonych. w którym to razie rozporządzać będzie prestacyami, niemniej też dochodami z myta lub innymi funduszami dla tych dróg przeznaczonymi.

Wszelkie spory i zażalenia, dotyczące objęcia dróg gminnych w zarząd Wydziału powiatowego, rozstrzyga Wydział krajowy, w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

P. Romer wnosi poprawkę do §. 28. treści następującej: w ustępie pierwszym, ostatnim wierszu ma być zamiast słów „Rady powiatowej“ „Wydziału powiatowego“ zaś w ustępie 2gim zamiast słów „Wydział krajowy“ „Wydział powiatowy“.

Po przemówieniu sprawozdawcy który przyjmuje poprawkę p. Romera do ustępu pierwszego §. 28. uchwała Izba §. 28. zgodnie z wnioskiem komisji z poprawką p. Romera do ustępu pierwszego, a uchyla poprawkę wniesioną do ustępu drugiego.

Sprawozdawca czyta:

§. 31.

Ustawa drogowa nie obowiązuje miast posiadających odrębne statuty gminne.

W granicach tej ustawy oraz innych odnośnych ustaw i przepisów obowiązujących, wyda c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, wykonawczy regulamin drogowy, mający zarazem obejmować szczegółowe postanowienia o potrzebnych terminach w poszczególnych czynnościach administracyjnych. o współdziałanie władz rządowych w czuwaniu nad dobrym stanem dróg, tudzież o przedsięwzięciu, w razie potrzeby, stosownych środków egzekucyjnych.

P. Rybicki wnosi w miejsce ustępu pierwszego §. 31. następującą poprawkę dostatecznie popartą:

Ustawa drogowa nie obowiązuje miast Lwowa i Krakowa, a w innych miastach, które opłacają podatek domowo-czynszowy i dla których wydana jest ustawa budownicza z dnia 28. Kwietnia 1882 Nr. 77. D. u. kr. obowiązuje z tą odmianą: że w tych miastach, zamienione będą prestacye w §§. 11 i 12 wymienione, wedle ceny przez Radę powiatową ustanowionej na pieniądze, a wypadającą z tej zamiany kwotę pieniężną z całej gminy, rozłoży Rada gminna na podstawie podatków bezpośrednich na wszystkich do prestacyi obowiązanych.

Przemawiają pp. Męciński dwukrotnie, Pilat, Max, Abrahamowicz i Rybicki.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwała poprawkę p. Rybickiego w miejsce ustępu pierwszego §. 31. wniosku komisji — zaś ustęp drugi zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta Art. II, Art. III, tytuł i wstęp w brzmieniu następującem:

Art. II.

Ustawa niniejsza obowiązywać będzie w rok od dnia ogłoszenia jej w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych i ma mieć zastosowanie do odnośnych postanowień ustawy o publicznych dojazdach kolejowych z dnia 15 kwietnia 1881. Dz. ust. kraj. Nr. 46.

Art. III.

Wykonanie ustawy niniejszej polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a
zmieniająca niektóre postanowienia ustawy drogowej.

Art. I.

Postanowienia §§. 11., 12., 13., 14., 16., 18., 19., 25., 26., 27., 28. i 31. ustawy krajowej z dnia 18. Sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 15. z 1867. r. w dotychczasowym brzmieniu zostają uchylone i mają opiewać jak następuje:

Izba uchwała Art. II i Art. III oddzielnie oraz tytuł i wstęp zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Sprawozdawca podnosi, iż skutkiem przyjęcia poprawki p. Gniewosza do ustępu 4. §. 12go wypuścić należy w §. 26. w końcowym ustępie słowa: „Oznaczenie takie przeprowadzone będzie co trzy lata“

P. Henzel wnosi przystąpienie do trzeciego czytania. P. E. Wolański wnosi imienne głosowanie nad trzecim czytaniem.

P. hr. Szczęsny Koziobrodzki wnosi ażeby cała ustawa drogowa obecnie w drugim czytaniu uchwalona — została przedrukowaną i posłom rozdana, a dopiero wówczas ażeby przystąpiono do trzeciego czytania.

Izba nie popiera wniosków pp. Henzla i E. Wolańskiego, a uchwała wniosek odraczający trzecie czytanie p. S. hr. Koziobrodzkiego.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku p. Hausnera w sprawie statutu organizacyjnego kolei państwowych.

Sprawozdawca poseł Gross uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Zważywszy, że statut organizacyjny kolei państwowych z dnia 27. Czerwca 1884. (Dz. ust. Nr. 103) obejmuje postanowienia, które zakres działania Dyrekcji ruchu zanadto ścieśniają;

zważywszy, że interesa krajów, w których koleje państwowe istnieją, tylko w Radach kolejowych przy Dyrekcjach ruchu, odpowiedni na ustanowienie taryf kolejowych wpływ mających, nie zaś w ogólnej Radzie kolejowej należytą opiekę znaleźć mogą;

zważywszy wreszcie, że wspomniany statut organizacyjny zawiera postanowienia, które dozwolne dopuszczają tłumaczenie:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby dalszemi rozporządzeniami i przy wydawaniu instrukcji służbowych postarał się o usunięcie tych ujemnych stron statutu — niemniej o wykonanie tegoż w sposób najodpowiedniejszy interesom kraju naszego.

Wnioskiem tym załatwia komisya kolejowa równocześnie przydzielone jej petycje Nr. 706 i Nr. 869.

P. ks. A. Sapieha stawia następujący dostatecznie poparty wniosek w miejsce wniosku komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, aby dalszemi rozporządzeniami wykonawczemi i przy wydawaniu instrukcji służbowych zapewnił wykonywanie statutu organizacyjnego kolei państwowych z dnia 27. Czerwca 1884. (Dz. u. p. Nr. 103) w sposób najodpowiedniejszy interesom kraju naszego.

Przemawiają pp. JE. hr. Alfred Potocki, p. Romańczuk, Romanowicz i JE. Namiestnik jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwała wniosek p. A. ks. Sapięhy w miejsce wniosku komisji.

Izba przyjmuje następnie wniosek komisji, iż uchwałą tą załatwione są petycje do l. 706 i 869.

Z porządku dziennego następnje:

Sprawozdanie komisji bankowej o zmianach w statucie Banku krajowego co do obligacyj komunalnych.

Sprawozdawca p. Smarzewski czyta:

S p r a w o z d a n i e

komisji bankowej o zmianach w statucie Banku krajowego.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwały sejmowej z dnia 16 b. m. komisya bankowa przedstawia zmiany, które w myśl tej uchwały, w statucie banku krajowego przedsięwzięte być mają, i wnosi, Wys. Sejm raczy powziąć następujące uchwały:

I. UCHWAŁA.

1.

§. 3. Statutu Banku krajowego w dotychczasowym brzmieniu zostaje uchylonym i ma brzmieć jak następuje:

§. 3. Bank krajowy składa się z trzech oddziałów, t. j. działu hipotecznego, działu komunalnego i działu bankowego.

A. Oddział hipoteczny obejmuje udzielanie pożyczek hipotecznych, spłacalnych ratami. Pożyczki te nie mogą być niższe niż 100 zł. i udzielane będą w listach zastawnych, wydawanych do wysokości sumy udzielonych pożyczek hipotecznych.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z emisji listów zastawnych.

B. Oddział komunalny obejmuje udzielanie pożyczek gminom i powiatom, spłacalnych ratami. Pożyczki te udzielane będą w obligacjach komunalnych, wydawanych do wysokości udzielonych pożyczek.

Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań, wypływających z wydania obligacyj komunalnych pierwszej emisji aż do wysokości pięciu milionów (5,000.000) złotych wal. anst. wartości imiennej, w ten sposób, iż regularną opłatę procentów i spłatę kapitału posiadaczom obligacji komunalnych poręcza w pierwszym rzędzie specjalny fundusz rezerwowy, utworzony dla obligacji komunalnych, następnie Bank krajowy całym swoim majątkiem, a dopiero, o ileby fundusze wyżej wymienione nie pokrywały zobowiązań wynikłych z wydania obligacji komunalnych, wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju.

C. Oddział bankowy obejmuje następujące czynności:

a) nabywanie wierzytelności i ściąganie tychże na własny i obcy rachunek, umawianie się z dłużnikami i wierzycielami o ich spłatę w ratach;

b) nabywanie i sprzedawanie własnych listów zastawnych, obligacyj komunalnych i obligacyj krajowych;

c) eskontowanie wylosowanych własnych listów zastawnych, obligacyjnych komunalnych, oraz kuponów od tych listów i obligacyj;

d) udzielanie zaliczek na własne listy zastawne, obligacje komunalne, urzędownie na giełdzie notowane listy zastawne innych w kraju istniejących zakładów hipotecznych, na obligacje krajowe i w ogóle na papiery wartościowe, w których kapitały pupilarne lokowane być mogą;

e) eskontowanie weksli, w szczególności weksli przedkładanych przez kasy oszczędności, powiatowe i gminne kasy pożyczkowe, stowarzyszenia zaliczkowe i inne oparte na ustawie z d. 9. wietnia 1873. Dz. ust. p. Nr. 70, jak również przez koła kredytowe, tudzież reeskontowanie weksli;

f) udzielanie pożyczek gminom i powiatom, kasom pożyczkowym gminnym i powiatowym, stowarzyszeniom zaliczkowym i innym opartym na ustawie z dnia 9. Kwietnia 1873, Dz. u. p. Nr. 70, oraz kołom kredytowym na skrypta notaryalne;

g) udzielanie zaliczek na płody rolnicze, górnicze i przemysłowe, na podstawie listów składowych (warrants) wystawionych przez zarządy zakładów publicznych, oraz udzielanie pożyczek na zastawy;

h) przyjmowanie gotówki na asygnaty kasowe i na rachunek bieżący; asygnaty kasowe nie mogą opiewać na kwoty niższe niż 100 zł. a ogólna suma wydanych asygnat kasowych nie może przenosić jednego miliona złotych;

i) przyjmowanie depozytów;

k) prowadzenie towarowego interesu komisowego;

l) pośredniczenie w zakładaniu i prowadzeniu przedsiębiorstw rolniczych, przemysłowych i handlowych, oraz udzielanie im pożyczek;

m) udzielanie pożyczek na przedsiębiorstwa melioracyjne, ułatwianie na drodze kredytu tworzenia się spółek melioracyjnych a względnie wykonywanie robót melioracyjnych na rachunek osób trzecich.

2.

Po paragrafie 35. ma być wstawionem, co następuje:

III. Pożyczki komunalne:

§. 36. Bank udzielać będzie pożyczki w obligacjach komunalnych gminom i powiatom:

a) na spłatę lub ułatwienie spłaty wysoko oprocentowanych długów powiatów, gmin i członków gminy;

b) na inwestycje i przedsiębiorstwa produkcyjne oraz na zakładanie lub zasilanie powiatowych kas pożyczkowych;

c) na cele użyteczności publicznej, nie wchodzące w zakres bieżącej gospodarki gminnej

Przyznanie pożyczki w obligacjach komunalnych nastąpić może tylko za uchwałą Rady nadzorczej Banku krajowego, powziętą na wniosek Dyrekcji.

Tylko zaliczki lub pożyczki udzielone z funduszków służących na cele publiczne, mogą poprzedzać pożyczki komunalne. Wyjątek od tego postanowienia może nastąpić jedynie za uchwałą Sejmu, powziętą na wniosek Wydziału krajowego.

Udzielenie pożyczki komunalnej gminom wiejskim, miasteczkom i miastom nie posiadającym osobnych statutów, poprzedzać ma uchwała Rady powiatowej, uznająca istotną użyteczność i potrzebę pożyczki na jeden z celów powyżej wymienionych, przyczem §. 36. ustawy o reprezentacjach powiatowych nie może być zastosowanym.

Pożyczki komunalne udzielane gminom, o ile w części lub w całości spłacone być mają za pomocą dodatków do podatków bezpośrednich, podlegają nadto jeszcze zatwierdzeniu przez Wydział krajowy.

Pożyczki komunalne, przewyższające wraz z poprzednio może zaciągniętymi pożyczkami komunalnymi kwotę stu tysięcy (100.000) złotych, udzielane będą tylko za zezwoleniem Sejmu, uchwalonem na wniosek Wydziału krajowego

3.

Po nowym §. 36 nastąpi §. 37 w następującem brzmieniu:

§. 37. Na podstawie pożyczek komunalnych, udzielonych powiatom lub gminom do wysokości tych pożyczek, wydawać może Bank krajowy obligacje komunalne.

Ogólna suma wydanych obligacyj komunalnych w żadnym razie przekraczać nie może ogólnej sumy równoczesnych wierzytelności Banku krajowego w kapitale z tytułu pożyczek udzielonych

nych powiatom i gminom. Do tej sumy wierzytelności nie mogą być wliczane wierzytelności w kapitale, powstałe z zalegania rat amortyzacyjnych.

Na każdej obligacyi komunalnej umieszczone będzie potwierdzenie ze strony Rady nadzorczej, iż obligacya wydana została na podstawie pożyczki, udzielonej powiatowi lub gminie.

Za opłatę procentów i spłatę kapitału obligacyj komunalnych ręczy Bank krajowy przede wszystkim pożyczkami powiatowymi i gminnymi, dalej specjalnym funduszem rezerwowym i aktywami swojemi, a w dalszym rzędzie wchodzi w zastosowanie gwarancya kraju w myśl §. 3. niniejszego statutu.

Specjalny fundusz rezerwowy dla obligacyj komunalnych powstaje:

a) z fruktyfikacyi 3-procentowej rezerwy specjalnej, pobieranej przez Bank od pożyczonej sumy w myśl przepisów wydanych przez Wydział krajowy dnia 24. Kwietnia 1883. r. l. 19.511.

b) Z części nadwyżki dochodów Banku krajowego w wysokości 30% tej nadwyżki w myśl §. 62. niniejszego statutu.

4.

Nagłówek „Interesa Bankowe“ poprzedzający dotychczasowy §. 36., ma być oznaczony liczbą rzymską IV. zamiast dotychczasowej liczby III.

Dawny §. 36. oznaczony będzie liczbą 38.

„ §. 37. „ „ „ 39.

„ §. 38. „ „ „ 40.

„ §. 40. „ „ „ 41.

Dotychczasowe §§. 39. i 41. zostają uchylone.

W §. 59. powołany ma być zamiast §. 62. b) §. 62. c).

5.

§. 62. w swem dotychczasowem brzmieniu zostaje uchylonym i ma opiewać jak następuje:

§. 62. Nadwyżka dochodów Banku krajowego, obliczona w myśl prawa handlowego, obracaną będzie:

a) w 40% na pomnożenie zakładowego majątku Banku, dopóki ten majątek nie dojdzie do dwóch milionów zł. w. a ;

b) w 30% na utworzenie specjalnej rezerwy dla obligacyj komunalnych Banku krajowego ;

c) w 30% na utworzenie funduszu rezerwowego w celu pokrycia możebnych strat.

Fundusz rezerwowy wymieniony pod c) służy jedynie dla oddziału hipotecznego i bankowego.

6.

Dotychczasowy § 70. zostaje zmienionym o tyle, iż po ustępie A. wstawionym zostanie nowy ustęp:

B. w dziale komunalnym:

2. przyznawanie na wniosek Dyrekcyi pożyczek komunalnych (§. 36) i potwierdzanie na obligacyach komunalnych, że wydane zostały na podstawie pożyczki udzielonej gminie lub powiatowi (§. 37).

W skutek tego dawny ustęp B. zostanie oznaczonym lit. C. i odpadnie alinea 2 tego ustępu, a dawny ustęp C. lit. D. W miejscu powołanego w tym paragrafie pod nową lit. C., 8 ustęp B. paragrafu 3. ma być powołanym: §. 3. lit. C.

W miejscu powołanego §. 37. ma być powołany §. 39.

7.

§. 73. pozostaje nadal w swem dotychczasowem brzmieniu z następującem uzupełnieniem:

13. Zatwierdzanie pożyczek komunalnych w myśl §. 37. statutu, jako też przedkładanie Sejmowi wniosków w wypadkach przewidzianych w §. 36. statutu.

W miejsce powołanego w §. 73. paragrafu 37. ma być powołanym §. 39., a w miejscu powołanego ustępu: §. 70. lit. C., 10. ma być powołanym ustęp: §. 70. lit. D., 10.

II. UCHWAŁA.

Gwarancya kraju dla obligacyj komunalnych pierwszej emisji, bądź to już przed tem wydanych, bądź też następnie aż do wysokości 5,000.000 złotych w. a. wydać się mających, nie wejdzie w zastosowanie, dopóki uchwalone przez Sejm zmiany statutu Banku krajowego nie zostaną przez c. k. Rząd zatwierdzone.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek poddaje pod głosowanie I. uchwałę 1).

Izba uchwała I. uchwałę 1) zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

P. Merunowicz wnosi do ustępu 2) punkt b) poprawkę stylistyczną w miejsce słowa „kas“ wyraz „z a k ł a d ó w“.

Sprawozdawca przyjmuje tę poprawkę.

Marszałek poddaje pod głosowanie ustęp 2, 3, 4, 5, 6, i 7, z wniosku komisji.

Izba uchwała oddzielnie ustępy: 2. z poprawką stylistyczną p. Merunowicza i ustęp 3. do włącznie 7. zgodnie z wnioskiem komisji

Sprawozdawca p. Smarzewski czyta następującą uchwałę:

II. UCHWAŁA.

Gwarancya kraju dla obligacyj komunalnych pierwszej emisji, bądź to już przed tem wydanych, bądź też następnie aż do wysokości 5,000.000 złotych w. a. wydać się mających, nie wejdzie w zastosowanie, dopóki uchwalone przez Sejm zmiany statutu Banku krajowego nie zostaną przez c. k. Rząd zatwierdzone.

Izba przyjmuje powyższą uchwałę zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy, — a uchwalwszy na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały wniosek komisji w trzecim czytaniu.

Z porządku dziennego następuje:

Propozycya Wydziału krajowego co do wyboru jednego zastępcy członka Rady nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca poseł Wereszczyński przedstawia imieniem Wydziału krajowego p. Dra Władysława Kraińskiego właściciela dóbr na zastępcę członka Rady nadzorczej Banku krajowego i wzywa Izbę, aby przystąpiła do wyboru

Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Antoniewicza. Skarszewskiego, Merunowicza, Stanińskiego Stanisława, Zawadzkiego, Kochanowskiego, Wolńskiego Władysława.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Romańczuka w sprawie częściowej zmiany ustawy z dnia 28. Sierpnia 1867 o języku wykładowym w szkołach ludowych i średnich.

Sprawozdawca poseł Zoll uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby po wysłuchaniu opinii c. k. Rady szkolnej krajowej zbadał sprawę poruszoną wnioskiem posła Romańczuka co do zmiany ustawy krajowej z dnia 28. Sierpnia 1867 i wnioski swoje przedłożył na najbliższej sesji sejmowej.

Przewodnictwo obejmuje Zastępcę Marszałka ks. Biskup Sembratowicz.

Przemawiają pp. Romańczuk, W. hr. Dzieduszycki, J. ks. Czartoryski, Antoniewicz.

Przewodnictwo obejmuje napowrót Marszałek.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu pp. Romańczuka, przeciw wnioskowi komisji, hr. Mioszowskiego, Merunowicza i Romanowicza za wnioskiem komisji, aby wybrali mowców jeneralnych.

Marszałek oświadcza, iż dalszy ciąg rozprawy nad tym przedmiotem odracza do posiedzenia wieczornego o godzinie Sejm i zawiesza posiedzenie o godzinie 4tej po południu.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera ciąg dalszy 23. posiedzenia.

Początek o godzinie 8. minut 15 wieczór.

P. Zawadzki ogłasza rezultat wyboru Zastępcy Członka Rady nadzorczej Banku krajowego Głosujących 102.

Dr. Władysław Kraiński wybrany 99 głosami.

Przemawia p. hr. Mioszowski jako mowca jeneralny za wnioskiem komisji szkolnej, następnie przemawia p. Romańczuk jako jeneralny mowca przeciw wnioskowi komisji szkolnej.

Po przemówieniu sprawozdawcy i posła Romańczuka dla sprostowania faktu, Izba uchwała wniosek komisji szkolnej.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku p. Chamea w sprawie budowy kolei żelaznej ze Śniatyna przez Horodenkę do Zaleszczyk.

Sprawozdawca poseł Golejewski czyta następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Budowę kolei Śniatyn-Horodenka-Zaleszczyki, jako dla znacznej części naszego kraju potrzebnej i użytecznej, poleca Sejm c. k. Rządowi do uwzględnienia i poparcia wszelkimi Mu przysługującymi środkami.

Petycyja do L. 902 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu fundusów krajowych na r. 1885.

Sprawozdawca poseł Smarzewski. Sprawozdawcy pojedynczych działów: pp. Chrzanowski, Stanisław Jędrzejowicz, Artur Potocki, Hausner, Goldmann, Wojciech Dzieduszycki, Władysław Sapięha, Stanisław Badeni, Rybicki, Jan Stadnicki, Skałkowski, Romanowicz, Scipio, Abrahamowicz, Madeyski.

Jeneralny sprawozdawca komisji budżetowej p. Smarzewski przedstawia ogólne cyfry dochodów, wydatków i niedoborów.

Marszałek otwiera ogólną rozprawę nad budżetem na r. 1885

P. Antoniewicz wnosi następujące dostatecznie poparte rezolucyje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wypowiada życzenie, aby na przyszłość sprawozdanie komisji lustracyjnej jemu przed sprawozdaniem komisji budżetowej o preliminarzu na rok następny przedłożonem było.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, żeby w drodze właściwej postarał się u c. k. Rządu o to, aby taksy za podwozy tak dla urzędników cywilnych jak i wojskowych dawane, stósownie do cen obecnych zmienione zostały.

Wysocki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby u c. k. Rządu wyjednał rozporządzenie, wskutek którego komisye asenterunkowe dla dogodności oddalonych od stolicy Starostwa gmin, nie tylko w stolicy Starostw, lecz także w mniejszych miasteczkach, a w razie potrzeby i w większych gminach urzędowały.

Przemawiają pp. E. Wolański i Wł. hr. Badeni. Po przemówieniu sprawozdawcy, Marszałek oświadcza, iż rezolucyj p Antoniewicza nie może poddać pod głosowanie, gdyż są to wnioski samostne, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej nad preliminarzem na r. 1885.

W myśl uchwały Izby odczytuje sprawozdawca działu dochodów p. Chrzanowski pojedyncze rubryki w sumarycznem zestawieniu a to:

I. Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	zł.
II. Odsetki od piemędzy, umieszczanych chwilowo na procent	16.080	„
III. Dochody z dróg krajowych	229.910	„
IV. Nadwyżka dochodów, zwracana przez zakłady uposażone z skarbu krajowego	36.646	„
V. Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	28.200	„
VI. Zwroty pożyczek i odsetki od nich	36.524	„
VII. Dochody własne szkoły gospodarstwa leśnego we Lwowie	5.320	„
VIII. Dochody własne szkół rolniczych krajowych w Dublanach i folwarku Dublany	37.459	„
IX. Dochody własne szkół krajowych w Czernichowie i folwarku Czernichów	35.418	„
X. Dochody za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	„
XI. Wpływy w skutek przelania na fundusz krajowy pozostałości z funduszu za- pomogi krajowej z 1866 roku	75.000	„
XII. Rozmaite dochody	11.280	„
XIII. Dochód z oddzielnej pożyczki krajowej zaciągnąć się mającej na pożyczki dla miast budujących koszary	120.000	„
	<hr/>	
Razem	632.437	„

Izba uchwała w dziale dochodów Rubr. I. do włącznie VI. Rub. X. do włącznie XIII. od-
dzielnie zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Rubr. VII., VIII. i IX. zaś uchwalone zostały na poprzednich posiedzeniach Sejmu przy
odnośnych preliminarzach

Sprawozdawca p. hr. A. Potocki czyta:

Wydatki: R u b r y k a I.

Koszta reprezentacyi kraju.

A. Sejm krajowy.

1. Koszta podróży pp. Posłów	6.700	zł.
2. Dyety pp. Posłów	36.000	„
3. Koszta druków	11.000	„
4. Spisywanie sprawozdań	4.200	„
5. Pisarze dzienni	650	„
6. Remuneracye dla urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zatrudnienia podczas Sejmu	1.200	„
7. Służba	850	„
8. Opał	1.300	„
9. Oświetlenie	950	„

10. Zapuszczanie i mycie podłóg	120 „
11. Potrzeby kancelaryjne	160 „
12. Rozmaite drobne wydatki	100 „
Razem	<u>63.230 zł.</u>

B. Wydział krajowy.

13. Marszałek krajowy 6.000 zł. }	10.000 zł.
i dodatek na reprezentację 4 000 „ }	
14. Sześciu Członków Wydz. po 4.000 zł.	24.000 „
15. Zastępcy	2.000 „
16. Dodatek dla Członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydz. kraj.	1 000 „ 37.000 „
Razem	<u>100.230 zł.</u>

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na wydatki Rubryką I. budżetu objęte, sumę zł. w. a. 100.230.

Izba uchwała Rubr. I poz. 1. do włącznie 16. zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy. Sprawozdawca p. A. Potocki czyta:

Rubryka II.

Koszta zarządu.

Na wydatki tą rubryką objęte preliminuje Wydział krajowy kwotę 229.746 zł., a więc o 307 zł. mniej niż uchwalono w tej rubryce na rok 1884.

W pojedynczych pozycjach preliminuje Wydział krajowy kwoty zwiększone o 3.508 zł., zmniejszenia zaś wynoszą kwotę 3.815 zł.

Preliminowane zwiększenia dotyczą:

pozycyi 26 f) Dodatki 5 letnie na podstawie uchwały sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874. zwiększają się o kwotę	728 zł.
„ 31 a) Wydawnictwo rozporządzeń krajowych, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich o	150 „
„ 31 d) Papier do drnków, druk ksiąg i wzorów, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich, podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o kwotę	570 „
„ 31 f) Oświetlenie na podstawie wynikłości z dwóch lat ostatnich podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o kwotę	120 „
„ 31 h) Uzupełnienie biblioteki, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o	170 „
„ 31 i) Rozmaite pomniejsze, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o	200 „
„ 32 a) Dla technicznego nadzoru gmachu sejmowego przyjęto inspicienta z płacą	300 „
„ 32 c) Kominiarz, na podstawie nowego układu preliminuje Wydział krajowy więcej o	20 „
„ 32 d) Froterowanie i zapuszczanie podłóg, na podstawie wynikłości z roku 1883. preliminuje Wydział kraj. więcej o	100 „

„ 32 f)	Pompowanie wody, na podstawie wynikłości z roku 1883. preliminaruje Wydział krajowy więcej o	100 „
„ 32 l)	Nowa pozycya: na utrzymanie skwerów około gmachu sejmowego i wynagrodzenie ogrodnika	150 „
„ 32 m)	Rozmaite nieprzewidziane, na podstawie wynikłości z dwóch lat ostatnich więcej o	900 „
	Zwiększenia zatem wynoszą razem	<u>3 508 zł.</u>

Zmniejszenia pojedynczych pozycyi w stosunku do uchwalonych kwot na r. 1884. zachodzą w pozycyach następujących:

w pozycyi 26 g)	Dodatek osobisty dla asystenta rachunkowego znosi się	133 zł.
„ 24	Dyurna w r. 1884. były uchwalane na rok przestępny; — odliczając jeden dzień zmniejsza się kwota na dyurna o	64 „
„ 29	Pensye i zaopatrzenia preliminaruje Wydział kraj. mniej o	989 „
„ 30	Dary z łaski. W skutek ukończenia w ciągu roku bieżącego i w ciągu roku 1885. 18 lat życia małoletnich Zbigniewa i Stanisława Szczęsnowiczów. Łucyi Olewińskiej, Prokopowicza i sieroty Iwanickiego, mniej o sumę łączną	399 „
„ 31 g)	Opał, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich preliminaruje Wydział krajowy mniej o	730 „
„ 33	Zaliczki na płace urzędników preliminaruje Wydział krajowy zwykłą kwotą 6.000 zł., z opuszczeniem uchwalonej nadzwyczajnej zaliczki udzielonej Dyrektorowi Grottowi, a więc mniej o	<u>1.500 „</u>
	Zmniejszenia zatem wynoszą razem	<u>3.815 zł.</u>

Komisya budżetowa uznaje wszystkie zmniejszenia za uzasadnione.

W pozycyi 31. d. Papier do druków, druk ksiąg i wzorów nie może komisya budżetowa przyjąć za podstawę wynikłości z 3ch lat ostatnich, gdyż w tej rubryce wydatkowano w roku 1883. wyjątkowo znacznie więcej zakładając wiele nowych ksiąg rachunkowych, mających służyć lat kilkanaście. Z tego powodu wnosi komisya budżetowa zamiast preliminowanej kwoty 2.170 zł., kwotę w ostatnim roku uchwaloną 1.600 zł., a więc mniej o 570 zł. w. a.

Pozycya 31. h. Uzupełnienie biblioteki. W roku 1883. wydatkowano w tej pozycyi znacznie więcej niż przeciętnie w latach poprzednich. Komisya budżetowa wnosi w tej pozycyi dotychczasową preliminowaną kwotę 1.000 zł., zamiast preliminowanej przez Wydział krajowy 1.170 zł., a więc mniej o 170 zł. w. a.

W 24. pozycyi preliminarza Wydziału kraj. wyszczególniona jest ilość i wysokość dyurnów wszystkich oddziałów z wyjątkiem oddziału rachunkowego. Z uwagi, że pozycye jednej natury winne być w podobny sposób przedstawiane, uzupełnia komisya budżetowa pozycyę 24 b. preliminarza wyszczególnieniem dyurnów oddziału rachunkowego:

4 po 1 zł. 80 ct. dziennie	2.628 zł.
1 „ 1 „ 70 „	620 „
1 „ 1 „ 60 „	584 „
4 „ 1 „ 50 „	2.190 „
1 „ 1 „ 40 „	511 „
2 „ 1 „ 20 „	876 „
1 „ 1 „ 10 „	401 „
Razem	<u>7.810 zł.</u>

Wstawiając tę kwotę o 20 zł. niższą niż w roku 1884. z powodu odliczenia jednego dnia rektyfikuje się zarazem kwotę preliminowaną przez Wydział krajowy.

Inne kwoty zwiększone preliminarzem Wydziału krajowego oznajmie komisya budżetowa za nzasadnione.

Komisya budżetowa przedstawia zatem Wysokiej Izbie w rubryce II. do przyjęcia :

Pozycya 17. Płaca urzędników oddziału conceptowego	36.320 zł.
„ 18. „ „ „ rachunkowego	47 350 „
„ 19. „ „ „ kasowego	10.670 „
„ 20. „ „ „ technicznego	10.960 „
„ 21. „ Inspektora szpitali	2.300 „
„ 22. „ urzędników oddziału statystycznego	5.004 „
„ 23. „ „ „ manipulacyjnego	17.860 „
„ 24. a) dyurniści oddziału conceptowego	8 432 „
b) „ „ rachunkowego	7.810 „
d) „ „ technicznego	4.860 „
e) „ „ manipulacyjnego	10.641 „
f) Na zastępstwa urzędników	1.120 „
„ 25. Zaslugi stróżów	3.900 „
„ 26. Emolumenta i pięciolecia	10.968 „
„ 27. Remuneraacye	2.845 „
„ 28. Koszta podróży i diety	3.400 „
„ 29. Pensye i zaopatrzenia	8.879 „
„ 30. Dary z łaski	1.127 „
„ 31. Potrzeby kancelaryjne	17.140 „
„ 32. Gmach krajowy i jego utrzymanie	6.291 „
„ 33. Zaliczki na płace urzędników	6.000 „
Razem	<u>228.986 zł.</u>

Komisya budżetowa wnosi zatem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Na wydatki rubryką II budżetem objęte łączną sumę 228.986 zł.

Po przemówieniu p. Antoniewicza i sprawozdawcy, uchwała Izba całą Rubrykę II. wydatków zgodnie z wnioskiem komisji.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 22. Października 1884. godz. 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym :

Porządek dzienny 24. posiedzenia, II. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Środę dnia 22. Października 1884 o godzinie 11. przed południem.

1. Trzecie czytanie projektu ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia obowiązującej ustawy drogowej.
2. Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji budżetowej o preliminarzu funduszków krajowych na r. 1885. — Sprawozdawca poseł Smarzewski.
(Sprawozdawcy pojedynczych działów: pp. Chrzanowski, Stanisław Jędrzejowicz, Artur Potocki, Hausner, Goldmann, Wojciech Dzieduszycki, Władysław Sapięha, Stanisław Badeni, Rybicki, Jan Stadnicki, Skalkowski, Romanowicz, Scipio, Abrahamowicz, Madeyski).
3. Sprawozdanie komisji budżetowej o pokryciu uchwalonego przez Sejm wydatku 200.000 zł. w. a. na bezzwrotne zasiłki dla gospodarzy wiejskich powodzią dotkniętych. — Sprawozdawca poseł Goldman.
4. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu funduszków indemnizacyjnych na r. 1885. — Sprawozdawca p. Chrzanowski.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwoleniu na pobór kopytkowego w Kołomyi i w Brodach. — Sprawozdawca poseł Władysław Badeni.
6. Drugie czytanie sprawozdania Wydziału kraj z czynności w zakresie przemysłu krajowego, Sprawozdawca poseł Wierzbicki.
7. Drugie czytanie wniosku p. W. Koziebrodzkiego w sprawie przepisów o urządzeniu ementarzy. — Sprawozdawca poseł Żarski.
8. Sprawozdanie komisji kolejowej o petycyach w sprawie budowy kolei żelaznej z Dobry do Wieliczki — Sprawozdawca poseł Wierzbicki.
9. Drugie czytanie wniosku p. Skarszewskiego w sprawie przydzielenia gminy Jesienna do Sądeckiego okręgu szkolnego. — Sprawozdawca poseł Stanisław Tarnowski (starszy).
10. Sprawozdanie komisji górniczej o petycyi przedsiębiorców kopalni nafty w powiecie Gorlickim o subwencyę na zakupno warsztatów wiertniczych. — Sprawozdawca poseł Władysław Sapięha.
11. Drugie czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o petycyi osady Zebranówka w powiecie Śniatyńskim, względem odłączenia jej ze związku gmin Kuty stare, Kobaki, Rybno i Słobódka położonych w powiecie Kossowskim. — Sprawozdawca poseł Żarski.
12. Drugie czytanie wniosku p. Lasockiego o zmianie trzeciego ustępu §. 64. ustawy gminnej. — Sprawozdawca poseł Gorecki.

Koniec posiedzeuia o godzinie 10. m. 5. wieczór.

Marszałek krajowy :

Dr. Zyblikiewicz w. r.

Sekretarze :

St. Badeni w. r.

Siengalewicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 21. Października 1884.

798. Ks. Ignacy Wajda pp. ks. Kopycińskiego o uregulowanie plac katechetów przy szkołach ludowych.
 799. Gmina Stronin z Woliną pp. Struszkiewicza o oddzielenie od szkoły w Przyszowie.
 800. Miasto Kałusz pp. ks. Kopycińskiego w sprawie zakazania odbywania targów i jarmarków w dnie niedzielne i świąteczne.
 801. Zarząd centralny „Spójnia“ stowarzyszenie dla ochrony i rozwoju przemysłu krajowego pp. Merunowicza o przeznaczenie na popieranie przemysłu krajowego sumy 80.000 zł. przez Wydziałkrajowy do budżetu na ten cel wstawionej.
 802. Wydział Towarzystwa „Narodna rada“ w Dolinie pp. Romańczuka w sprawie wysokości stopy procentowej od pożyczek na grunta wiejskie i małomiejskie.
 803. Ten sam pp. Romańczuka w sprawie zmiany ustawy drogowej.
-